

Van de redactieleden Jan van Leeuwen en Bas le Duc van het clubblad Zeeuwse Vlieger Vrienden ontvingen we het volgende artikel dat eerder werd gepubliceerd in hun clubblad. We zijn erkentelijk dat we een dergelijk goed bouwartikel ook aan de lezers van VLIAGER kunnen voorleggen.

Redactie.

Dit is een afgeleide van de doosvlieger en zeer zeker een vlieger waarmee je zult opvallen. Met een goede kleurcombinatie kan dit een plaatje van een vlieger worden. Hoewel de vorm doet vermoeden dat het hier om een ingewikkeld model gaat is het bouwen er van echt niet moeilijk. Ondanks het feit dat er een houten frame in wordt verwerkt kan deze vlieger met een windbereik van 2 tot 5 Bft, al snel de lucht in.

Materiaal.

4 m spinnakernylon 104 cm breed.

52 m spinnakerzoomband.

1 m heldere PVC-slang Ø 8 mm inwendig.

8 ramijn houten staanders Ø 8 mm, 1,25 m lang.

16 ramijn houten spanners Ø 8 mm, ± 0,45 m lang.

48 sleutelringen Ø 20 mm.

64 holnieten

16 nylon einddoppen Ø 8 mm inwendig.

dacron voor verstevigingshoekjes.

Zeilen.

Om deze vlieger nauwkeurig te kunnen maken, moeten perfecte vierkanten worden uitgesaald (uitsnijden met een soldeerbout om rafelen te voorkomen. Red). Door de diagonalen van de vierkanten te meten, is controle mogelijk. Deze afstanden moeten gelijk zijn anders krijg je geen haakse hoeken. Seal alle 16 grote en 32 kleine zeiltjes uit en voorzie ze vervolgens van de verstevigingshoekjes. Daarna kan de randafwerking er omheen. De basis-handelingen zijn nu klaar en we kunnen vervolgens de tunnels gaan samenstellen. Tekenen met zacht pot-

lood de twee lijnen waarover we straks gaan stikken op de kleine zeiltjes. Deze stiksels moeten samen de tunnel vormen. De onderlinge stikafstand is $(\text{Ø } 8 \text{ mm} \times \text{Pi}) : 2 = 13 \text{ mm}$, dit wordt dan 14 mm (dus 7 mm uit de hartlijn). Voordat we de kleine zeiltjes op de grote leggen maken we met een strookje spinnakerzoomband een bevestiging tussen het onderste en bovenste vierkant en voor de opspanning van de staanders. Door de twee grote zeilen precies met de punten tegen elkaar te leggen en hier in de lengte, van de nog te maken tunnel, een strookje spinnakerzoomband van ± 8 cm lengte vast op te stikken, koppelen we beide zeiltjes aan elkaar. De stroken spinnakerzoomband die we voor de opspanning van de staanders gaan gebruiken worden ook aan het zeil vastgenaaid (lengte ± 15 cm uitsteken). Vervolgens kunnen we de kleine zeiltjes op de juiste plaats leggen en vestspelden. Over de potloodstreep stikken en zo ontstaat de tunnel.

Samenvoegen van de zeilen.

Na deze handelingen hebben we een set zeiltjes, elk bestaande uit een tweetal grote zeilen, die aan elkaar zijn verbonden met een strookje stof, waarop aan één zijde de kleine zeiltjes zijn vastgestikt. Aan boven- en onderzijde zit tevens een strookje stof.

Nu kunnen we beginnen met het samenvoegen van de zeilen. Daarvoor moeten we eerst in de verstevigingshoekjes, van zowel de grote als de kleine zeiltjes, holnieten slaan, waardoor de sleutelringen komen. Om de opspanning rondom mogelijk te maken, gebruiken we een "facetopspanning", die we samenstellen uit een sleutelring en een stukje slang van ± 8 cm. In de slang moet op 4 cm van een uiteinde twee gaatjes worden gemaakt waardoor de sleutelring wordt gedraaid. Deze sleutelring wordt weer aan de hoekverbinding bevestigd en het frame kan worden gemaakt.

Frame.

De ramijnhouten staanders worden op

lengte gemaakt en in de tunnels geschoven. Aan beide uiteinden steekt de staander enkele centimeters uit de tunnel. De strookjes spinnakerzoomband worden over de staanders gevouwen en de nylon einddoppen worden gebruikt om de stof op te sluiten. Nu kunnen de spanners worden gemaakt. Deze moeten allemaal van gelijke lengte zijn en dat is best een lastig karwei. Door de lengte uit de tekening te meten is een mogelijkheid die zeker tot teleurstelling zal leiden. Gebruik deze lengtemaat met toevoeging van minstens 3 à 4 cm per spanner en maak een achttal spanners van die lengte. Plaats deze vervolgens in de slangen en meet bij de laatste, die ongetwijfeld te lang zal zijn, de overlengte. Deze lengte moet door 8 worden gedeeld (acht spanners) en van de spanners worden afgezaagd. Let wel, een beetje meerlengte geeft meer spanning op de zeiltjes. Is de lengte van de spanners naar wens dan kan de volgende "ring" ook worden voorzien van spanners.

Toom.

Zoals je vast is opgevallen staat er geen toom op de tekening. Op een hoekverbinding is hier het aangrijpingspunt van de vliegerlijn gesitueerd. Dit is één mogelijkheid, maar we willen je een andere manier van tomen niet onthouden. Door een lijntje van ± 2 meter op twee aangrenzende staanderuiteinden vast te knopen en in het midden hiervan een toomring op te nemen, heb je een pracht toom die wellicht bij meer wind beter voldoet. De belasting wordt zodoende iets beter gespreid.

Slot.

De vlieger is nu klaar voor zijn proefvlucht en zeker weten dat je bewonderende commentaren krijgt te horen als de omstanders horen dat je die vlieger zelf hebt gemaakt.

Jan van Leeuwen en Bas le Duc.

Redactieleden clubblad Zeeuwse Vlieger Vrienden.